

Brussell, 13 ta' Ġunju 2022
(OR. fr, en)

9765/22

ECOFIN 554
UEM 158
SOC 349
EMPL 231
COMPET 452
ENV 553
EDUC 222
RECH 345
ENER 261
JAI 816
GENDER 94
ANTIDISCRIM 74
JEUN 105
SAN 350

NOTA

minn:	Segretarjat Ġenerali tal-Kunsill
lil:	Kumitat tar-Rappreżentanti Permanenti/Kunsill
Nru dok. Cion:	9418/22 - COM(2022) 620 final
Suġġett:	Rakkomandazzjoni għal RAKKOMANDAZZJONI TAL-KUNSILL dwar il-Programm Nazzjonali ta' Riforma ta' Malta għall-2022 u li tagħti opinjoni tal-Kunsill dwar il-Programm ta' Stabbiltà ta' Malta għall-2022

Id-delegazzjonijiet isibu mehmuż l-abbozz ta' Rakkomandazzjoni tal-Kunsill imsemmi hawn fuq, kif rivedut u maqbul minn diversi kumitati tal-Kunsill, abbażi tal-Proposta tal-Kummissjoni COM(2022) 620 final.

RAKKOMANDAZZJONI TAL-KUNSILL

ta'...

**dwar il-Programm Nazzjonali ta' Riforma ta' Malta tal-2022 u li taghti opinjoni tal-Kunsill
dwar il-Programm ta' Stabbiltà ta' Malta għall-2022**

IL-KUNSILL TAL-UNJONI EWROPEA,

Wara li kkunsidra t-Trattat dwar il-Funzjonament tal-Unjoni Ewropea, u b'mod partikolari l-Artikoli 121(2) u 148(4) tiegħu,

Wara li kkunsidra r-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1466/97 tas-7 ta' Lulju 1997 dwar it-tishih tas-sorveljanza ta' pożizzjonijiet ta' baġit u s-sorveljanza u l-koordinazzjoni ta' politika ekonomika¹, u b'mod partikolari l-Artikolu 5(2) tiegħu,

Wara li kkunsidra r-rakkomandazzjoni tal-Kummissjoni Ewropea,

Wara li kkunsidra r-risoluzzjonijiet tal-Parlament Ewropew,

Wara li kkunsidra l-konkluzjonijiet tal-Kunsill Ewropew,

Wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Kumitat tal-Impjiegi,

Wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Kumitat Ekonomiku u Finanzjarju,

Wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Kumitat tal-Protezzjoni Soċjali,

Wara li kkunsidra l-opinjoni tal-Kumitat tal-Politika Ekonomika,

Billi:

¹ ĠU L 209, 2.8.1997, p. 1.

- (1) Ir-Regolament (UE) 2021/241 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill², li jistabbilixxi l-Faċilità għall-Irkupru u r-Reziljenza, daħal fis-seħħ fid-19 ta' Frar 2021. Il-Faċilità għall-Irkupru u r-Reziljenza tipprovdi appoġġ finanzjarju għall-implimentazzjoni ta' riformi u investiment, li jinvolvi impuls fiskali ffinanzjat mill-Unjoni. Din tikkontribwixxi għall-irkupru ekonomiku u għall-implimentazzjoni ta' riformi u investiment sostenibbli u li jsaħħu t-tkabbir, b'mod partikolari biex għall-promozzjoni tat-tranzizzjoni ekoloġika u dik digitali, filwaqt li tissaħħaħ ir-reziljenza u t-tkabbir potenzjali tal-ekonomiji tal-Istati Membri. Tgħin ukoll biex jissaħħu l-finanzi pubbliċi sostenibbli u tingħata spinta lit-tkabbir u l-holqien tal-impjiegi fuq perjodu medju u għat-tul. Il-kontribuzzjoni finanzjarja massima għal kull Stat Membru taħt il-Faċilità għall-Irkupru u r-Reziljenza ser tiġi aġġornata f'Ġunju 2022, f'konformità mal-Artikolu 11(2) tar-Regolament (UE) 2021/241.

² Ir-Regolament (UE) 2021/241 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-12 ta' Frar 2021 li jistabbilixxi l-Faċilità għall-Irkupru u r-Reziljenza (ĠU L 57, 18.2.2021, p. 17).

- (2) Fl-24 ta' Novembru 2021, il-Kummissjoni adottat l-Istħarriġ Annwali dwar it-Tkabbir Sostenibbli, li ta bidu għas-Semestru Ewropew tal-2022 għall-koordinazzjoni tal-politika ekonomika. Dan ikkunsidra kif dovut l-Impenn Soċjali ta' Porto iffirmit fis-7 ta' Mejju 2021 biex ikompli jiġi implimentat il-Pilastru Ewropew tad-Drittijiet Soċjali pproklammat mill-Parlament Ewropew, il-Kunsill u l-Kummissjoni fis-17 ta' Novembru 2017. Il-Kunsill Ewropew approva l-prijoritajiet tal-Istħarriġ Annwali dwar it-Tkabbir Sostenibbli tal-2022 fil-25 ta' Marzu 2022. Fl-24 ta' Novembru 2021, abbażi tar-Regolament (UE) Nru 1176/2011 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill³, il-Kummissjoni adottat ir-Rapport dwar il-Mekkaniżmu ta' Twissija, li fiha hiji ma identifika lil Malta bħala wiehed mill-Istati Membri li dwaru kienet meħtieġa analiżi fil-fond. Fl-istess data, il-Kummissjoni adottat ukoll rakkomandazzjoni għal rakkomandazzjoni tal-Kunsill dwar il-politika ekonomika taż-Żona tal-Euro, u proposta għar-Rapport Kongunt dwar l-Impjiegi tal-2022, li janalizza l-implimentazzjoni tal-Linji Gwida dwar l-Impjiegi u l-prinċipji tal-Pilastru Ewropew tad-Drittijiet Soċjali. Il-Kunsill adotta r-Rakkomandazzjoni dwar il-politika ekonomika taż-żona tal-euro⁴ ("Rakkomandazzjoni tal-2022 dwar iż-żona tal-euro") fil-5 ta' April 2022 u r-Rapport Kongunt dwar l-Impjiegi fl-14 ta' Marzu 2022.

³ Ir-Regolament (UE) Nru 1176/2011 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tas-16 ta' Novembru 2011 dwar il-prevenzjoni u l-korrezzjoni tal-iżbilanċi makroekonomiċi (ĠU L 306, 23.11.2011, p. 25).

⁴ Rakkomandazzjoni tal-Kunsill tal-5 ta' April 2022 dwar il-politika ekonomika taż-żona tal-euro (ĠU C 153, 7.4.2022, p. 1).

- (3) L-invażjoni tal-Ukrajna mir-Russja, hekk kif giet eżatt wara l-pandemija globali, biddlet b'mod sinifikanti l-kuntest ġeopolitiku u ekonomiku. L-impatt tal-invażjoni fuq l-ekonomija tal-Istati Membri nħass, fost l-oħrajn, permezz ta' prezzijiet oġhla tal-enerġija, l-ikel u l-materja prima, u prospettivi ta' tkabbir aktar dgħajfa. Il-prezzijiet oġhla tal-enerġija huma partikolarment ta' piż kbir fuq l-unitajiet domestiċi l-aktar vulnerabbli li jgħixu fil-faqar enerġetiku jew li jinsabu f'riskju ta' faqar enerġetiku kif ukoll fuq l-aktar kumpanniji vulnerabbli għaż-żieda fil-prezzijiet tal-enerġija. L-Unjoni qed tesperjenza wkoll influż bla precedent ta' nies li qed jaħarbu mill-Ukrajna. L-effetti ekonomiċi li rriżultaw mill-gwerra ta' aggressjoni tar-Russja kellhom impatt asimmetriku fuq l-Istati Membri. F'dan il-kuntest, fl-4 ta' Marzu 2022, id-Direttiva tal-Kunsill 2001/55/KE⁵ giet attivata għall-ewwel darba permezz tad-Deċiżjoni ta' Implimentazzjoni tal-Kunsill (UE) 2022/382⁶, li tat lill-persuni spostati mill-Ukrajna d-dritt li jibqgħu legalment fl-Unjoni, kif ukoll aċċess għall-edukazzjoni u t-taħriġ, is-suq tax-xogħol, il-kura tas-saħħa, l-akkomodazzjoni u l-assistenza soċjali.

⁵ Id-Direttiva tal-Kunsill 2001/55/KE tal-20 ta' Lulju 2001 dwar l-istandards minimi sabiex tinghata protezzjoni temporanja fl-eventwalità ta' influż bil-massa ta' persuni spostati u dwar il-miżuri li jippromwovu bilanċ fl-isforzi bejn l-Istati Membri meta jirċievu dawn il-persuni u li jgħorru l-konsegwenzi ta' dawn (ĠU L 212, 7.8.2001, p. 12).

⁶ Id-Deċiżjoni ta' Implimentazzjoni tal-Kunsill (UE) 2022/382 tal-4 ta' Marzu 2022 li tistabbilixxi l-eżistenza ta' influż bil-massa ta' persuni spostati mill-Ukrajna skont it-tifsira tal-Artikolu 5 tad-Direttiva 2001/55/KE, u li għandha l-effett li tintroduċi protezzjoni temporanja (ĠU L 71, 4.3.2022, p. 1).

- (4) Fil-kunsiderazzjoni tas-sitwazzjoni ekonomika u ġeopolitika li qed tinbidel malajr, is-Semestru Ewropew qed ikompli bil-koordinazzjoni wiesgħa tiegħu tal-politika ekonomika u tal-impjiegi fl-2022, filwaqt li jevolvi f'konformità mar-rekwiżiti ta' implimentazzjoni tal-Faċilità għall-Irkupru u r-Reziljenza, kif deskritt fl-Istharrig Annwali dwar it-Tkabbir Sostenibbli tal-2022. L-implimentazzjoni tal-pjanijiet għall-irkupru u r-reziljenza adottati hija essenzjali għat-twettiq tal-prijoritajiet ta' politika taht is-Semestru Ewropew, billi l-pjanijiet jindirizzaw ir-rakkomandazzjonijiet rilevanti speċifiċi għall-pajjiż kollha jew subsett sinifikanti minnhom mahruġa fiċ-ċikli tas-Semestru Ewropew tal-2019 u l-2020. Ir-rakkomandazzjonijiet speċifiċi għall-pajjiż tal-2019 u tal-2020 jibqgħu ugwalment rilevanti wkoll għall-pjanijiet għall-irkupru u r-reziljenza riveduti, aġġornati jew emendati f'konformità mal-Artikoli 14, 18 u 21 tar-Regolament (UE) 2021/241, flimkien ma' kwalunkwe rakkomandazzjoni speċifika għall-pajjiż oħra mahruġa sad-data tal-preżentazzjoni ta' tali pjanijiet għall-irkupru u r-reziljenza riveduti, aġġornati u modifikati.
- (5) Il-klawżola liberatorja ġenerali tal-Patt ta' Stabbiltà u Tkabbir ilha attiva minn Marzu 2020. Fil-komunikazzjoni tagħha tat-3 ta' Marzu 2021 intitolata "Sena mit-tifqigha tal-COVID-19: rispons tal-politika fiskali", il-Kummissjoni spjegat il-fehma tagħha li d-deċiżjoni dwar id-diżattivazzjoni jew il-kontinwazzjoni tal-applikazzjoni tal-klawżola liberatorja ġenerali jenħteġ li tittiehed fuq il-bażi ta' valutazzjoni ġenerali tal-istat tal-ekonomija, bil-livell ta' attività ekonomika fl-Unjoni jew fiż-Żona tal-Euro meta mqabbel mal-livelli ta' qabel il-kriżi (tmem l-2019) bħala l-kriterju kwantitattiv ewlieni. Incertezza akbar u riskji negattivi qawwija għall-perspettiva ekonomika fil-kuntest tal-gwerra fl-Ewropa, zidiet bla preċedent fil-prezzijiet tal-enerġija u disturbi kontinwi fil-katina tal-provvista jiġġustifikaw l-estensjoni tal-klawżola liberatorja ġenerali tal-Patt ta' Stabbiltà u Tkabbir sal-2023.

- (6) Skont l-approċċ fir-Rakkomandazzjoni tal-Kunsill tat-18 ta' Ġunju 2021⁷ li tagħti opinjoni tal-Kunsill dwar il-Programm ta' Stabbiltà tal-2021 ta' Malta, il-pożizzjoni fiskali generali attwalment titkejjel l-aħjar bħala l-bidla fin-nefqa primarja (netta minn miżuri ta' dħul diskrezzjonarji u bl-esklużjoni tal-miżuri temporanji ta' emerġenza relatati mal-kriżi tal-COVID-19) iżda inkluża n-nefqa ffinanzjata minn appoġġ (għotjiet) mhux ripagabbli mill-Facilità għall-Irkupru u r-Reziljenza u fondi oħra tal-Unjoni, meta mqabbla mat-tkabbir potenzjali fuq terminu medju⁸. Lil hinn mill-pożizzjoni fiskali generali, sabiex jiġi vvalutat jekk il-politika fiskali nazzjonali hijiex prudenti u jekk il-kompożizzjoni tagħha twassalx għal irkupru sostenibbli konsistenti mat-tranzizzjonijiet ekoloġiċi u diġitali, tingħata wkoll attenzjoni lill-evoluzzjoni tan-nefqa kurrenti primarja ffinanzjata nazzjonalment⁹ (netta minn miżuri ta' dħul diskrezzjonarji u bl-esklużjoni tal-miżuri temporanji ta' emerġenza relatati mal-kriżi tal-COVID-19) u l-investment.

⁷ Ir-Rakkomandazzjoni tal-Kunsill tat-18 ta' Ġunju 2021 li tagħti opinjoni tal-Kunsill dwar il-Programm ta' Stabbiltà tal-2021 ta' Malta (ĠU C 304, 29.7.2021, p. 83).

⁸ L-istimi dwar il-pożizzjoni fiskali u l-komponenti tagħha f'din ir-Rakkomandazzjoni huma stimi tal-Kummissjoni bbażati fuq is-suppożizzjonijiet sottostanti għat-tbassir tar-rebbiegħa 2022 tal-Kummissjoni. L-istimi tal-Kummissjoni ta' tkabbir potenzjali fuq terminu medju ma jinkludux l-impatt pożittiv tar-riformi li huma parti mill-Pjan ta' Rkupru u Reziljenza u li jistgħu jagħtu spinta lit-tkabbir potenzjali.

⁹ Mhux iffinanzjati minn għotjiet fl-ambitu tal-Facilità għall-Irkupru u r-Reziljenza jew fondi oħra tal-Unjoni.

- (7) Fit-2 ta' Marzu 2022, il-Kummissjoni adottat komunikazzjoni li tipprovdi gwida wiesgħa għall-politika fiskali fl-2023 ("il-gwida fiskali") li għandha l-għan li tappoġġa t-tnejn tal-Programmi ta' Stabbiltà u Konverġenza tal-Istati Membri u b'hekk issaħħaħ il-koordinazzjoni ta' politika. Il-Kummissjoni nnotat li, abbażi tal-prospettiva makroekonomika tat-tbassir tax-xitwa 2022, it-tranzizzjoni minn pożizzjoni fiskali aggregata ta' appoġġ fl-2020-2022 għal pożizzjoni fiskali aggregata ġeneralment newtrali, filwaqt li tinsab lesta li tirreagixxi għas-sitwazzjoni ekonomika li qed tevolvi, tidher xierqa fl-2023. Il-Kummissjoni ħabbret li r-rakkomandazzjonijiet fiskali għall-2023 għandhom ikomplu jiddifferenzjaw bejn l-Istati Membri u jqisu l-effetti konsegwenzjali possibbli bejn il-pajjiżi. Il-Kummissjoni stiednet lill-Istati Membri biex jirriflettu l-linji ta' gwida fil-Programmi ta' Stabbiltà u Konverġenza tagħhom. Il-Kummissjoni impenjat ruħha li timmonitorja mill-qrib l-iżviluppi ekonomiċi u taġġusta l-gwida politika tagħha kif meħtieġ u mhux aktar tard mill-pakkett tagħha tar-rebbiegħa tas-Semestru Ewropew tal-aħħar ta' Mejju 2022.
- (8) Fir-rigward tal-gwida fiskali, ir-rakkomandazzjonijiet fiskali għall-2023 iqisu l-perspettiva ekonomika li marret għall-aġar, l-inċertezza akbar u aktar riskji negattivi, u l-inflazzjoni oġġla meta mqabbla mat-tbassir tax-xitwa 2022 tal-Kummissjoni. Fid-dawl ta' dawn il-kunsiderazzjonijiet, ir-rispons fiskali għandu jespandi l-investment pubbliku għat-tranzizzjoni ekoloġika u diġitali u għas-sigurtà tal-enerġija, u jsostni l-kapaċità tal-akkwist tal-unitajiet domestiċi l-aktar vulnerabbli sabiex jittaffa l-impatt taż-żieda fil-prezz tal-enerġija u jgħin biex jiġu limitati l-pressjonijiet inflazzjonarji mill-effetti sekondarji permezz ta' miżuri mmirati u temporanji. Il-politika fiskali għandha tibqa' aġli sabiex taġġusta għaċ-ċirkostanzi li qed jevolvu b'mod rapidu, inkluż l-isfidi li jirriżultaw mill-gwerra ta' aggressjoni tar-Russja kontra l-Ukrajna fir-rigward tad-difiża u s-sigurtà, u għandha tidistingwi bejn l-Istati Membri skont is-sitwazzjoni fiskali u ekonomika tagħhom, inkluż fir-rigward tal-esponiment tagħhom għall-kriżi u l-influss ta' persuni spostati mill-Ukrajna.

- (9) Fit-13 ta' Lulju 2021, Malta pprezentat il-pjan nazzjonali tagħha għall-irkupru u r-reżiljenza lill-Kummissjoni, f'konformità mal-Artikolu 18(1) tar-Regolament (UE) 2021/241. Skont l-Artikolu 19 tar-Regolament (UE) 2021/241, il-Kummissjoni vvalutat ir-rilevanza, l-effettività, l-effiċjenza u l-koerenza tal-pjan għall-irkupru u r-reżiljenza, f'konformità mal-linji gwida tal-valutazzjoni stipulati fl-Anness V ta' dak ir-Regolament. Fil-5 ta' Ottubru 2021, il-Kunsill adotta d-Deciżjoni ta' Implimentazzjoni tiegħu dwar l-approvazzjoni tal-valutazzjoni tal-pjan għall-irkupru u r-reżiljenza għal Malta¹⁰. Ir-rilaxx tal-pagamenti parzjali jiddependi fuq l-adozzjoni ta' deciżjoni mill-Kummissjoni, f'konformità mal-Artikolu 24(5) tar-Regolament (UE) 2021/241, li ssostni li Malta tkun laqgħet b'mod sodisfaċenti l-istadji importanti u l-miri rilevanti stabbiliti fid-Deciżjoni ta' Implimentazzjoni tal-Kunsill. It-tweġġiq sodisfaċenti jippresupponi li l-kisba tal-istadji importanti u l-miri preċedenti ma tkunx treġġgħet lura.
- (10) Malta pprezentat il-Programm Nazzjonali ta' Riforma tagħha tal-2022 fil-15 ta' April 2022 u l-Programm ta' Stabbiltà tagħha tal-2022 fit-2 ta' Mejju 2022, f'konformità mal-iskadenza stabbilita fl-Artikolu 4 tar-Regolament (KE) Nru 1466/97. Biex jitqiesu l-konnessjonijiet ta' bejniethom, iż-żewġ programmi ġew ivvalutati flimkien. F'konformità mal-Artikolu 27 tar-Regolament (UE) 2021/241, il-Programm Nazzjonali ta' Riforma tal-2022 jirrifletti wkoll ir-rappurtar bianwali ta' Malta dwar il-progress li sar fl-implimentazzjoni tal-pjan għall-irkupru u r-reżiljenza tagħha.
- (11) Il-Kummissjoni ppubblikat ir-rapport tal-pajjiż tal-2022 għal Malta fit-23 ta' Mejju 2022. Hija vvalutat il-progress ta' Malta fl-indirizzar tar-rakkomandazzjonijiet speċifiċi għall-pajjiż rilevanti adottati mill-Kunsill fl-2019, l-2020 u l-2021, u ħadet kont tal-implimentazzjoni ta' Malta tal-pjan għall-irkupru u r-reżiljenza, li jibni fuq it-tabella ta' valutazzjoni għall-irkupru u r-reżiljenza. Abbażi ta' dik l-analizi, ir-rapport tal-pajjiż identifika lakuni fir-rigward ta' dawk l-isfidi li mhumiex indirizzati jew li huma indirizzati biss parzjalment mill-pjan għall-irkupru u r-reżiljenza, kif ukoll sfidi ġodda u emergenti li jirriżultaw mill-invażjoni tal-Ukrajna mir-Russja. Huwa vvaluta wkoll il-progress ta' Malta fl-implimentazzjoni tal-Pilastru Ewropew tad-Drittijiet Soċjali u fil-kisba tal-miri ewlenin tal-Unjoni dwar l-impjiegi, il-ħiliet u t-tnaqqis tal-faqar, kif ukoll il-progress fil-kisba tal-Għanijiet ta' Żvilupp Sostenibbli tan-Nazzjonijiet Uniti.

¹⁰ ST 11941/2021; ST 11941/2021 ADD 1.

- (12) Fit-23 ta' Mejju 2022, il-Kummissjoni ħarġet rapport skont l-Artikolu 126(3) tat-Trattat. Dak ir-rapport jiddiskuti l-qagħda baġitarja ta' Malta, billi fl-2021 id-defiċit tal-gvern estiż tagħha qabeż il-valur referenzjarju tat-Trattat ta' 3 % tal-prodott domestiku gross (PDG). Ir-rapport ikkonkluda li l-kriterju tad-defiċit ma ġiex issodisfat. F'konformità mal-komunikazzjoni tat-2 ta' Marzu 2022, il-Kummissjoni ma pproponietx li tiftaħ proċeduri godda ta' defiċit eċċessiv fir-rebbiegħa tal-2022 u ser tivvaluta mill-ġdid jekk ikunx meħtieġ li jiġi propost li jinfetħu tali proċeduri fil-ħarifa tal-2022.
- (13) Fir-Rakkomandazzjoni tiegħu tal-20 ta' Lulju 2020¹¹, il-Kunsill irrakkomanda lil Malta biex fl-2020 u fl-2021 tiegħu l-miżuri kollha meħtieġa, f'konformità mal-klawżola liberatorja ġenerali, biex tindirizza b'mod effettiv il-pandemija tal-COVID-19, issostni l-ekonomija u tappoġġa l-irkupru li jirriżulta. Irrakkomanda wkoll lil Malta biex, meta l-kundizzjonijiet ekonomiċi jippermettu, issegwi politiki fiskali mmirati biex tikseb pożizzjonijiet fiskali prudenti fi żmien medju u tiżgura s-sostenibbiltà tad-dejn, filwaqt li ssaħħaħ l-investiment. Fl-2021, skont data vvalidata mill-Eurostat, id-defiċit tal-gvern estiż ta' Malta niżel minn 9,5 % tal-PDG fl-2020 għal 8,0 %. Ir-rispons ta' politika fiskali minn Malta appoġġa l-irkupru ekonomiku fl-2021, filwaqt li l-miżuri temporanji ta' appoġġ ta' emerġenza naqsu minn 6,3 % tal-PDG fl-2020 għal 4,7 % fl-2021. Il-miżuri li ħadet Malta fl-2021 kienu konformi mar-Rakkomandazzjoni tal-Kunsill tal-20 ta' Lulju 2020. Il-miżuri baġitarji diskrezzjonarji adottati mill-Gvern fl-2020 u l-2021 kienu temporanji jew ibbilanċjati minn miżuri ta' tpaċija. Skont data vvalidata mill-Eurostat, id-dejn tal-gvern estiż żdied minn 53,4 % tal-PDG fl-2020 għal 57,0 % tal-PDG fl-2021.

¹¹ Ir-Rakkomandazzjoni tal-Kunsill tal-20 ta' Lulju 2020 dwar il-Programm Nazzjonali ta' Riforma tal-2020 ta' Malta u li tagħti opinjoni tal-Kunsill dwar il-Programm ta' Stabbiltà tal-2020 ta' Malta (ĠU C 282, 26.8.2020, p. 116).

(14) Ix-xenarju makroekonomiku li jirfed il-proġettazzjonijiet baġitarji fil-Programm ta' Stabbiltà tal-2022 huwa realistiku. Il-Gvern jipproġetta li l-PDG reali jikber b'4,4 % fl-2022 u bi 3,9 % fl-2023. B'paragun ma' dan, it-tbassir tar-rebbiegħa tal-2022 tal-Kummissjoni jipproġetta tkabbir tal-PDG reali aktar baxx ta' 4,2 % fl-2022 u tkabbir oġhla ta' 4,0 % fl-2023. Fil-Programm ta' Stabbiltà tiegħu tal-2022, il-Gvern jistenna li d-defiċit nominali se jonqos għal 5,4 % tal-PDG fl-2022 u għal 4,6 % fl-2023. It-tnaqqis fl-2022 jirrifletti prinċipalment it-tkabbir fl-attività ekonomika u l-effett nett tat-tneħħija parzjali tal-miżuri ta' emerġenza ta' appoġġ, filwaqt li ġew introdotti miżuri godda b'reazzjoni għall-prezzijiet għoljin tal-enerġija. Skont il-Programm ta' Stabbiltà tal-2022, il-proporzjon tad-dejn tal-gvern estiż mal-PDG huwa mistenni li jiżdied għal 58,6 % fl-2022 u li jkompli jiżdied għal 59,4 % fl-2023. Fuq il-bażi ta' miżuri ta' politika magħrufa fid-data tal-għeluq tat-tbassir, it-tbassir tar-rebbiegħa tal-2022 tal-Kummissjoni jipproġetta defiċit tal-gvern għall-2022 u l-2023 ta' 5,6 % tal-PDG u 4,6 % rispettivament. Dan huwa konformi mad-defiċit previst fil-Programm ta' Stabbiltà tal-2022. It-tbassir tar-rebbiegħa tal-2022 tal-Kummissjoni jipproġetta proporzjon simili tad-dejn tal-gvern estiż mal-PDG, ta' 58,5 % fl-2022 u 59,5 % fl-2023. Skont it-tbassir tar-rebbiegħa tal-2022 tal-Kummissjoni, it-tkabbir potenzjali fuq perjodu medju (medja ta' 10 snin) fil-prodott hija stmata fil-livell ta' 4,5 %. Madankollu, dik l-istima ma tinkludix l-impatt tar-riformi li huma parti mill-pjan għall-irkupru u r-reziljenza u li jistgħu jagħtu spinta lit-tkabbir potenzjali ta' Malta.

- (15) Fl-2022, il-gvern neħħa gradwalment il-maġġoranza tal-miżuri meħuda b'rispons għall-kriżi tal-COVID-19, b'tali mod li l-miżuri temporanji ta' emerġenza huma pproġettati li jonqsu minn 4,7 % tal-PDG fl-2021 għal 1,3 % fl-2022. Id-defiċit tal-gvern huwa affettwat mill-miżuri adottati biex jikkumbattu l-impatt ekonomiku u soċjali taż-żieda fil-prezzijiet tal-enerġija, li fit-tbassir tar-rebbiegħa tal-2022 tal-Kummissjoni huma stmati għal 1,0 % tal-PDG fl-2022 u 0,6 % tal-PDG fl-2023¹². Dawk il-miżuri jikkonsistu prinċipalment fi tnaqqis fit-taxxi indiretti fuq il-konsum tal-enerġija u sussidji għall-produzzjoni tal-enerġija biex jikkompensaw għaž-żieda fil-prezz tal-elettriku importat u l-emissjonijiet tal-karbonju. Dawk il-miżuri tħabbru bħala temporanji. Madankollu, f'każ li l-prezzijiet tal-enerġija jibqgħu għoljin fl-2023, xi wħud minn dawk il-miżuri jistgħu jitkomplew. Xi wħud minn dawk il-miżuri mhumiex immirati, b'mod partikolari s-sussidji għall-produzzjoni tal-enerġija u t-tnaqqis fid-dazji tas-sisa fuq il-fjuwil. Id-defiċit tal-gvern huwa affettwat ukoll mill-ispiza biex tiġi offruta protezzjoni temporanja lill-persuni spostati mill-Ukrajna, li fit-tbassir tar-rebbiegħa tal-2022 tal-Kummissjoni hija pproġettata li tkun 0,1 % tal-PDG fl-2022 u 0,1 % fl-2023¹³.
- (16) Fir-Rakkomandazzjoni tiegħu tat-18 ta' Ġunju 2021, il-Kunsill irrakkomanda li fl-2022 Malta żzomm pożizzjoni fiskali ta' appoġġ, inkluż mill-impuls ipprovdut mill-Facilità għall-Irkupru u r-Reżiljenza, u tippreserva l-investment ifffinanzjat fil-livell nazzjonali. Il-Kunsill irrakkomanda wkoll lil Malta biex, meta l-kundizzjonijiet ekonomiċi jippermettu, issegwi politika fiskali mmirata biex tikseb pożizzjonijiet fiskali prudenti ta' perjodu medju u tiżgura s-sostenibbiltà fiskali fuq perjodu medju u, fl-istess ħin, li ssahħaħ l-investment biex tingħata spinta lill-potenzjal tat-tkabbir.

¹² Iċ-ċifri jirrappreżentaw il-livell tal-ispejjeż baġitarji annwali ta' dawk il-miżuri meħuda mill-ħarifa tal-2021, inkluż id-dħul u n-nefqa kurrenti kif ukoll – fejn rilevanti – il-miżuri tan-nefqa kapitali.

¹³ Huwa preżunt li l-għadd totali ta' persuni spostati mill-Ukrajna lejn l-Unjoni ser jilħaq gradwalment is-6 miljun sa tmiem l-2022, u d-distribuzzjoni ġeografika tagħhom hija stmata fuq il-baži tad-daqs tad-dijaspora ezistenti, il-popolazzjoni relattiva tal-Istat Membru riċevanti, u d-distribuzzjoni reali ta' persuni spostati mill-Ukrajna madwar l-Unjoni f'Marzu 2022. Għall-ispejjeż baġitarji għal kull persuna, l-istimi huma bbażati fuq il-mudell ta' mikrosimulazzjoni tal-Euromod taċ-Ċentru Kongunt tar-Riċerka tal-Kummissjoni, filwaqt li jitqiesu kemm it-trasferimenti ta' flus kontanti li n-nies jistgħu jkunu eliġibbli għalihom kif ukoll il-benefiċċji materjali bħall-edukazzjoni u l-kura tas-saħħa.

(17) Fl-2022, skont it-tbassir tar-rebbiegħa tal-2022 tal-Kummissjoni u inkluża l-informazzjoni inkorporata fil-Programm ta' Stabbiltà tal-2022 ta' Malta, il-pożizzjoni fiskali hija pprogettata li tkun ta' appoġġ fil-livell ta' -1,5 % tal-PDG kif irrakkomandat mill-Kunsill¹⁴. Malta qed tippjana, kif rakkomandat mill-Kunsill, li ttiprovdi appoġġ kontinwu għall-irkupru billi tagħmel użu mill-Faċilità għall-Irkupru u r-Reziljenza biex tiffinanzja investment addizzjonali. Il-kontribuzzjoni pożittiva lejn l-attività ekonomika tan-nefqa ffinanzjata mill-ghotjiet taht il-Faċilità għall-Irkupru u r-Reziljenza u minn fondi oħra tal-Unjoni hija pprogettata li tizdied b'0,2 punti percentwali tal-PDG, imqabbel mal-2021. L-investment iffinanzjat b'mod nazzjonali huwa pprogettat li jipprovdi kontribuzzjoni restrittiva għall-pożizzjoni fiskali ta' 0,3 punt percentwali tal-PDG fl-2022¹⁵. Għaldaqstant, Malta mhix qed tippjana li tippreserva l-investment iffinanzjat fil-livell nazzjonali. Fl-istess hin, it-tkabbir fin-nefqa kurrenti primarja ffinanzjata min-nazzjon (nett minn miżuri godda ta' dhul) fl-2022 huwa pprogettat li jipprovdi kontribuzzjoni espansjonarja ta' 1,6 punti percentwali għall-pożizzjoni fiskali ġenerali. Dik il-kontribuzzjoni espansjonarja sinifikanti tinkludi l-impatt addizzjonali tal-miżuri biex jiġi indirizzat l-impatt ekonomiku u soċjali taż-żieda fil-prezzijiet tal-enerġija (0,5 % tal-PDG), kif ukoll l-ispejjeż biex tiġi offruta protezzjoni temporanja lill-persuni spostati mill-Ukrajna (0,1 % tal-PDG). Barra minn hekk, il-gvern ta appoġġ finanzjarju lill-unitajiet domestiċi (0,3 % tal-PDG), zied il-benefiċċji tal-pensjoni kontributorji u mhux kontributorji b'żieda mal-aġġustament għall-gholi tal-ħajja (0,2 % tal-PDG), filwaqt li r-rata ta' tkabbir tal-konsum intermedju (nett mill-miżuri) baqgħet b'saħħitha (0,4 % tal-PDG).

¹⁴ Sinjal negattiv (pożittiv) tal-indikatur jikkorrispondi għal eċċess (nuqqas) tat-tkabbir fin-nefqa primarja meta mqabbel mat-tkabbir ekonomiku fuq perjodu medju, li jindika politika fiskali espansjonarja (restrittiva).

¹⁵ Nefqa kapitali oħra ffinanzjata nazzjonalment hija pprogettata li ttiprovdi kontribuzzjoni restrittiva ta' 0,0 punti percentwali tal-PDG.

- (18) Fl-2023, il-pożizzjoni fiskali hija pproġettata fit-tbassir tar-rebbiegħa tal-2022 tal-Kummissjoni li tkun fil-livell ta' 1,1 % tal-PDG fuq suppożizzjoni ta' ebda bidla fil-politika¹⁶. Malta hija pproġettata li tuża l-ghotjiet taht il-Faċilità għall-Irkupru u r-Reziljenza fl-2023 biex tiffinanzja investment addizzjonali b'appoġġ għall-irkupru. Il-kontribuzzjoni pożittiva lejn l-attività ekonomika tan-nefqa ffinanzjata mill-ghotjiet taht il-Faċilità għall-Irkupru u r-Reziljenza u minn fondi oħra tal-Unjoni hija pproġettata li tizdied b'0,2 punti perċentwali tal-PDG, imqabbel mal-2022. L-investment iffinanzjat b'mod nazzjonali huwa pproġettat li jipprovdi kontribuzzjoni restrittiva għall-pożizzjoni fiskali ta' 0,1 punt perċentwali tal-PDG fl-2023¹⁷. Fl-istess hin, it-tkabbir fin-nefqa kurrenti primarja ffinanzjata min-nazzjon (nett minn miżuri godda ta' dħul) fl-2023 huwa pproġettat li jipprovdi kontribuzzjoni restrittiva ta' 1,3 punti perċentwali għall-pożizzjoni fiskali generali. Dan jinkludi l-impatt mit-tneħħija gradwali tal-miżuri li jindirizzaw iż-żieda fil-prezzijiet tal-enerġija (0,4 % tal-PDG), tal-appoġġ finanzjarju temporanju lill-unitajiet domestiċi (0,3 % tal-PDG) u tal-benefiċċji tal-pensjoni kontributorji u mhux kontributorji li jaqbz u l-aġġustament għall-gholi tal-hajja (0,2 % tal-PDG). Barra minn hekk, il-konsum intermedju (nett mill-miżuri) huwa mistenni li jikber inqas mill-PDG nominali (0,4 % tal-PDG).
- (19) Fil-Programm ta' Stabbiltà tal-2022, id-defiċit tal-gvern estiż huwa mistenni li jonqos gradwalment għal 4,6 % tal-PDG fl-2023, 2,8 % fl-2024 u għal 2,4 % sal-2025. Għalhekk, id-defiċit tal-gvern estiż huwa ppjanat li jinżel għal taht it-3 % tal-PDG sal-2024. Skont il-Programm ta' Stabbiltà tal-2022, il-proporzjon tad-dejn tal-gvern estiż mal-PDG huwa mistenni li jonqos sal-2025, b'mod speċifiku bi tnaqqis sa 58,6 % fl-2024 u li jkompli jonqos għal 57,2 % fl-2025. Skont l-analiżi tal-Kummissjoni, jidher li hemm riskju medju fuq perjodu medju ta' żmien fejn tidhol is-sostenibbiltà tad-dejn.

¹⁶ Sinjal negattiv (pożittiv) tal-indikatur jikkorrispondi għal eċċess (nuqqas) tat-tkabbir fin-nefqa primarja meta mqabbel mat-tkabbir ekonomiku fuq perjodu medju, li jindika politika fiskali espansjonarja (restrittiva).

¹⁷ Nefqa kapitali oħra ffinanzjata nazzjonalment hija pproġettata li tipprovdi kontribuzzjoni espansjonarja ta' 0,1 punt perċentwali tal-PDG.

(20) F'konformità mal-Artikolu 19(3), il-punt (b), tar-Regolament (UE) 2021/241 u l-kriterju 2.2 tal-Anness V ta' dak ir-Regolament, il-pjan għall-irkupru u r-reżiljenza jinkludi sett estensiv ta' riformi u investimenti li jsaħħu lil xulxin bi skeda ta' żmien indikattiva għall-implimentazzjoni li għandha titlesta sal-31 ta' Awwissu 2026. Dawn jgħinu biex jiġu indirizzati l-isfidi ekonomiċi u soċjali kollha jew subsett sinifikanti minnhom deskritti fir-rakkomandazzjonijiet speċifiċi għall-pajjiż indirizzati lil Malta mill-Kunsill fis-Semestru Ewropew fl-2019 u l-2020, flimkien ma' kwalunkwe rakkomandazzjoni speċifika għall-pajjiż maħruġa sad-data tal-adozzjoni ta' pjan għall-irkupru u r-reżiljenza. B'mod partikolari, il-pjan għall-irkupru u r-reżiljenza huwa ambizzjuż u jipprevedi riformi u investimenti biex jiġu indirizzati l-isfidi identifikati fir-rigward tas-saħħa, l-impjegi, l-edukazzjoni u l-ħiliet, it-tranzizzjoni ekoloġika u dik diġitali, il-ġustizzja u l-ġlieda kontra l-korruzzjoni u l-ħasil tal-flus. Il-governanza tajba hija waħda mill-pilastri tal-viżjoni ekonomika fit-tul tal-gvern, u l-pjan għall-irkupru u r-reżiljenza jagħmel sforzi sinifikanti biex jirrimedja l-isfidi f'dan il-qasam. L-investment fl-edukazzjoni jidher ukoll b'mod prominenti fil-pjan għall-irkupru u r-reżiljenza, b'miżuri rilevanti proposti biex jiġu indirizzati d-dgħufijiet fis-sistema edukattiva. Parti kbira mill-investimenti pjanati tiffoka fuq it-tranzizzjoni ekoloġika u dik diġitali, u b'hekk tindirizza r-rakkomandazzjonijiet speċifiċi għall-pajjiż dwar l-investimenti f'dawn l-oqsma. L-isfidi identifikati fir-rigward tal-ippjanar aggressiv tat-taxxa, ir-riċerka u l-innovazzjoni (R&I) u s-sostenibbiltà tas-sistema tal-pensjonijiet huma parzjalment indirizzati fil-pjan għall-irkupru u r-reżiljenza.

- (21) L-implimentazzjoni tal-pjan għall-irkupru u r-reżiljenza ta' Malta hija mistennija li tikkontribwixxi biex isir aktar progress fejn tidhol it-tranzizzjoni ekoloġika u dik diġitali. Il-miżuri li jappoġġaw l-oġġettivi klimatiċi f'Malta jammontaw għal 53,8 % tal-allokkazzjoni totali tal-pjan għall-irkupru u r-reżiljenza, filwaqt li l-miżuri li jappoġġaw l-oġġettivi diġitali jammontaw għal 25,5 % tal-allokkazzjoni totali tal-pjan għall-irkupru u r-reżiljenza. L-implimentazzjoni sħiħa tal-pjan għall-irkupru u r-reżiljenza, f'konformità mal-istadji importanti u l-miri rilevanti, se tgħin lil Malta tirkupra malajr mill-konsegwenzi tal-kriżi tal-COVID-19, filwaqt li ssahħaħ ir-reżiljenza tagħha. L-involviment sistematiku tas-sħab soċjali u ta' partijiet ikkonċernati rilevanti oħra jibqa' importanti għall-implimentazzjoni b'suċċess tal-pjan għall-irkupru u r-reżiljenza, kif ukoll ta' politiki ekonomiċi u tal-impjegi oħra li jmorru lil hinn mill-pjan għall-irkupru u r-reżiljenza, biex tiġi żgurata sjieda wiesgħa tal-aġenda ta' politika ġenerali.
- (22) Malta għadha ma pprezentatx il-Ftehim ta' Sħubija previst fir-Regolament (UE) 2021/1060 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill¹⁸ jew il-programmi l-oħra tal-politika ta' koeżjoni previsti f'dak ir-Regolament. F'konformità mar-Regolament (UE) 2021/1060, Malta għandha tqis ir-rakkomandazzjonijiet speċifiċi għall-pajjiżi rilevanti fl-ipprogrammar tal-fondi tal-politika ta' koeżjoni 2021–2027. Dan huwa prerekwizit għat-titjib tal-effettività u l-massimizzazzjoni tal-valur miżjud tal-appoġġ finanzjarju li għandu jiġi riċevut mill-fondi tal-politika ta' koeżjoni, filwaqt li jiġu promossi l-koordinazzjoni, il-komplementarjetà u l-koerenza bejn dawk il-fondi tal-politika ta' koeżjoni u strumenti u fondi oħra tal-Unjoni. L-implimentazzjoni b'suċċess tal-Faċilità għall-Irkupru u r-Reżiljenza u l-programmi tal-politika ta' koeżjoni tiddependi wkoll mit-tneħħija ta' ostakli għall-investment biex tiġi appoġġata t-tranzizzjoni ekoloġika u dik diġitali u l-iżvilupp territorjali bbilanċjat.

¹⁸ Ir-Regolament (UE) 2021/1060 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-24 ta' Ġunju 2021 li jistipula dispożizzjonijiet komuni dwar il-Fond Ewropew għall-Iżvilupp Reġjonali, il-Fond Soċjali Ewropew Plus, il-Fond ta' Koeżjoni, il-Fond għal Tranzizzjoni Ġusta u l-Fond Ewropew għall-Affarijiet Marittimi, is-Sajd u l-Akkwakultura u r-regoli finanzjarji għalihom u għall-Fond għall-Azil, il-Migrazzjoni u l-Integrazzjoni, il-Fond għas-Sigurtà Interna u l-Istrument għall-Appoġġ Finanzjarju għall-Ġestjoni tal-Fruntieri u l-Politika dwar il-Viżi (ĠU L 231, 30.6.2021, p. 159).

- (23) Lil hinn mill-isfidi ekonomiċi u soċjali indirizzati mill-pjan għall-irkupru u r-reżiljenza, Malta qed tiffaċċja għadd ta' sfidi addizzjonali relatati mal-karatteristiċi tas-sistema tat-taxxa li jiffaċilitaw l-ippjanar aggressiv tat-taxxa. L-indirizzar tal-ippjanar aggressiv tat-taxxa jibqa' essenzjali biex jittejjbu l-effiċjenza u l-gustizzja tas-sistema tat-taxxa, kif rikonoxxut fir-Rakkomandazzjoni tal-2022 dwar iż-żona tal-euro. L-effetti sekondarji ta' strateġiji tal-ippjanar aggressiv tat-taxxa bejn l-Istati Membri jirrikjedu azzjoni koordinata ta' politiki nazzjonali biex jikkomplementaw il-legiżlazzjoni tal-Unjoni. Malta ħadet passi biex tindirizza l-prattiki ta' ppjanar aggressiv tat-taxxa billi implimentat inizjattivi internazzjonali u Ewropej maqbula minn qabel, u billi impenjat ruħha fil-pjan għall-irkupru u r-reżiljenza tagħha, biex twettaq studju indipendenti dwar il-pagamenti 'l barra u 'l ġewwa (jiġifieri bejn ir-residenti tal-Unjoni u r-residenti ta' pajjiżi terzi) li għandu jiġi segwit bl-implimentazzjoni tal-legiżlazzjoni f'konformità mal-kostatazzjonijiet ta' dak l-istudju. Madankollu, pagamenti 'l barra ta' mgħax, royalties u dividendi li jsiru minn kumpaniji bbażati f'Malta lil ġurisdizzjonijiet b'taxxa żero u baxxa (jiġifieri kwalunkwe ġurisdizzjoni b'rata ta' taxxa korporattiva statutorja taħt ir-rata tat-taxxa korporattiva statutorja l-aktar baxxa fl-Unjoni, li hija ta' 9 %) jistgħu jwasslu biex daww il-pagamenti jevitaw għalkollox it-taxxa sakemm f'Malta jkun hemm taxxi minn ras il-għajn, jew miżuri difensivi ekwivalenti, biex jiġi żgurat li tali pagamenti jiġu intaxxati kif xieraq. Barra minn hekk, it-trattament ta' kumpaniji residenti mhux domiciljati jkompli joħloq riskju ta' nontassazzjoni doppja kemm għall-kumpaniji kif ukoll għall-individwi.
- (24) Bi twegiba għall-mandat tal-Kaprijiet ta' Stat jew ta' Gvern tal-Unjoni, stabbilit fid-Dikjarazzjoni ta' Versailles, il-proposta tal-Kummissjoni għal pjan REPowerEU għandu l-għan li jelimina gradwalment id-dipendenza tal-Unjoni fuq l-importazzjonijiet tal-fjuwils fossili mir-Russja malajr kemm jista' jkun. Għal dan il-għan, il-Kummissjoni bihsiebha tidentifika l-aktar proġetti, investimenti u riformi xierqa fil-livell nazzjonali, reġjonali u tal-Unjoni fi djalogu mal-Istati Membri. Dawn il-miżuri għandhom l-għan li jnaqqsu d-dipendenza ġenerali fuq il-fjuwils fossili u jmexxu l-importazzjonijiet tal-fjuwils fossili 'l bogħod mir-Russja.

(25) Malta għadha lura biex tikseb il-mira tagħha għall-2030 li tnaqqas, b'19 % mil-livelli tal-2005, l-emissjonijiet ta' gassijiet serra mhux koperti mill-iskema tal-Unjoni għall-iskambju ta' kwoti ta' emissjonijiet (ETS), li jaqgħu taħt ir-Regolament (UE) 2018/842 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill¹⁹. L-impenn ta' Malta li ssir newtrali għall-klima sal-2050 se jirrikjedi investiment sostnut mill-unitajiet domestiċi, id-ditti u l-gvern bl-istess mod. B'żieda fl-ambizzjoni klimatika tal-Unjoni li tiffoka fuq enerġija aktar affordabbli, sigura u sostenibbli, huwa meħtieġ sforz akbar biex jiġi sfruttat aktar il-potenzjal solari u eoliku tagħha, inkluż b'impjanti tal-enerġija lil hinn mill-kosta li jzommu f'wiċċ l-ilma, billi s-sorsi rinnovabbli jammontaw biss għal 8 % tat-tahlita tal-enerġija. Malta tiddependi ħafna fuq iż-żejt (48 %) u l-gass naturali (44 %). Il-gass naturali ntuża biex jiġġenera 86 % tal-elettriku ta' Malta fl-2020. Filwaqt li ma timporta ebda gass jew żejt mir-Russja²⁰, iż-żieda rapida fil-prezzijiet tal-enerġija bdiet taffettwa lil Malta. Malta biħsiebha tiżgura sigurtà aħjar tal-provvista tal-enerġija permezz tal-bini tat-tieni interkonnettur tal-elettriku. It-tnaqqis tad-dipendenza fuq il-fjuwils fossili jitlob ukoll titjib fin-networks ta' trażmissjoni u distribuzzjoni tal-elettriku, u investimenti fil-ħżin tal-elettriku sabiex tiġi fornuta enerġija soda, flessibbli u li tirrispondi malajr. L-enfażi fuq l-effiċjenza enerġetika tal-bini, b'mod partikolari l-bini residenzjali, inkluż bl-introduzzjoni ta' pompi tas-sħana u soluzzjonijiet ekoloġiċi oħra, jgħin biex titnaqqas id-domanda għall-enerġija. Sabiex Malta tkun konformi mal-oġġettivi "Lesti għall-mira ta' 55 %", se tkun meħtieġa żieda ulterjuri fl-ambizzjoni fir-rigward tat-tnaqqis tal-emissjonijiet tal-gassijiet b'effett ta' serra kif ukoll żieda fl-enerġija rinnovabbli u l-effiċjenza enerġetika. Barra minn hekk, l-emissjonijiet mit-trasport bit-triq qed jiżdiedu b'mod kostanti, u jiffurmaw l-akbar sors ta' emissjonijiet ta' gassijiet serra li ma jaqgħux taħt l-ETS. It-tnaqqis tal-kongestjoni tat-traffiku jkun jeħtieġ titjib fit-trasport pubbliku, l-użu ta' sistemi ta' trasport intelligenti, u investimenti f'infrastruttura ta' mobbiltà ratba (bħal bankini u korsiji għaċ-ċiklizmu) bħala alternattiva sikura għall-użu tal-karozzi privati.

¹⁹ Regolament (UE) 2018/842 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tat-30 ta' Mejju 2018 dwar it-tnaqqis annwali vinkolanti tal-emissjonijiet ta' gassijiet serra mill-Istati Membri mill-2021 sal-2030 li jikkontribwixxi għall-azzjoni klimatika biex jiġu onorati l-impenji li saru fil-Ftehim ta' Pariġi, u li jemenda r-Regolament (UE) Nru 525/2013 (ĠU L 156, 19.6.2018, p. 26).

²⁰ Eurostat (2020), is-sehem tal-importazzjonijiet Russi fuq l-importazzjonijiet totali ta' gass naturali, żejt mhux raffinat u faham iebes. Għall-medja tal-EU27, l-importazzjonijiet totali huma bbażati fuq importazzjonijiet barra mill-EU27. Għal Malta, l-importazzjonijiet totali jinkludu l-kummerċ fi hdan l-Unjoni. Iż-żejt mhux raffinat ma jinkludix prodotti taż-żejt raffinat.

- (26) Filwaqt li l-aċċellerazzjoni tat-tranzizzjoni lejn in-newtralità klimatika u lil hinn mill-fjuwils fossili se tohloq spejjeż sinifikanti ta' ristrutturar f'diversi setturi, Malta tista' tagħmel użu mill-Mekkanizmu għal Tranzizzjoni Ġusta fil-kuntest tal-politika ta' koeżjoni biex ittaffi l-impatt soċjoekonomiku tat-tranzizzjoni. Barra minn hekk, Malta tista' tagħmel użu mill-Fond Soċjali Ewropew Plus, stabbilit bir-Regolament (UE) 2021/1057 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill²¹, biex ittejjeb l-oportunitajiet ta' impjieg u ssaħħah il-koeżjoni soċjali.
- (27) Fid-dawl tal-valutazzjoni tal-Kummissjoni, il-Kunsill eżamina l-Programm ta' Stabbiltà tal-2022 u l-opinjoni tiegħu²² hija riflessa fir-Rakkomandazzjoni (1).
- (28) Fid-dawl tal-interkonnessjonijiet mill-qrib bejn l-ekonomiji tal-Istati Membri taż-Żona tal-Euro u l-kontribut kollettiv tagħhom għall-funzjonament tal-unjoni ekonomika u monetarja, il-Kunsill irrakkomanda li l-Istati Membri taż-Żona tal-Euro jieħdu azzjoni, inkluż permezz tal-pjanijiet tagħhom għall-irkupru u r-reziljenza, biex jimplimentaw ir-rakkomandazzjonijiet mogħtija fir-Rakkomandazzjoni tal-2022 dwar iż-Żona tal-Euro. Għal Malta, dan huwa rifless b'mod partikolari fir-rakkomandazzjonijiet (1), (2) u (3).

B'DAN JIRRAKKOMANDA li Malta tiegħu azzjoni fl-2022 u l-2023 biex:

1. Fl-2023, jiġi żgurat li t-tkabbir tan-nefqa kurrenti primarja ffinanzjata nazzjonalment ikun konformi ma' pożizzjoni politika ġeneralment newtrali, filwaqt li jitqies l-appoġġ temporanju u mmirat li jibqa' jingħata lill-unitajiet domestiċi u d-ditti l-aktar vulnerabbli għaž-żidiet fil-prezzijiet tal-enerġija u għan-nies li jaħarbu mill-Ukrajna. Tkun lesta taġġusta l-infiq attwali għas-sitwazzjoni li qed tevolvi. Tespandi l-investment pubbliku għat-tranzizzjoni ekoloġika u dik diġitali, u għas-sigurtà tal-enerġija billi tqis l-inizjattiva RePowerEU, inkluż billi tagħmel użu mill-Faċilità għall-Irkupru u r-Reziljenza u fondi oħra tal-Unjoni. Għall-perjodu ta' wara l-2023, issegwi politika fiskali mmirata lejn il-kisba ta' pożizzjonijiet fiskali prudenti fuq terminu medju.

²¹ Ir-Regolament (UE) 2021/1057 tal-Parlament Ewropew u tal-Kunsill tal-24 ta' Ġunju 2021 li jistabbilixxi l-Fond Soċjali Ewropew Plus (FSE+) u li jhassar ir-Regolament (UE) Nru 1296/2013 (ĠU L 231, 30.6.2021, p. 21).

²² Skont l-Artikolu 5(2) tar-Regolament tal-Kunsill (KE) Nru 1466/97.

2. Tipproċedi bl-implimentazzjoni tal-pjan għall-irkupru u r-reżiljenza tagħha, f'konformità mal-istadji importanti u l-miri inkluzi fid-Deċiżjoni ta' Implimentazzjoni tal-Kunsill tal-5 ta' Ottubru 2021. Tippreżenta d-dokumenti ta' programmazzjoni tal-politika ta' koeżjoni 2021-2027 bil-ħsieb li jiġu ffinalizzati n-negozjati mal-Kummissjoni u sussegwentement tinbeda l-implimentazzjoni tagħhom.
3. Tiegħu azzjoni biex tindirizza b'mod effettiv il-karatteristiċi tas-sistema tat-taxxa li jistgħu jiffaċilitaw l-ippjanar aggressiv tat-taxxa minn individwi u kumpaniji multinazzjonali, inkluz billi tiżgura tassazzjoni suffiċjenti ta' pagamenti 'l barra ta' mgħax, royalties u dividendi, u temenda r-regoli għal kumpaniji mhux domiciljati.
4. Tnaqqas id-dipendenza ġenerali fuq il-fjuwils fossili. Taċċellera l-użu ta' sorsi ta' enerġija rinnovabbli, tippromwovi u tippermetti investimenti fl-enerġija mir-riħ u mix-xemx, inkluz f'impjanti tal-enerġija gallegganti lil hinn mill-kosta, tkompli ttejjeb in-network tat-trażmissjoni u tad-distribuzzjoni tal-elettriku ta' Malta, u li toħloq inċentivi għall-ħżin tal-elettriku biex tiġi pprovduta enerġija affidabbli, flessibbli u li tirrispondi malajr. Tnaqqas id-domanda għall-enerġija permezz ta' effiċjenza enerġetika mtejba, b'mod partikolari fil-bini residenzjali. Tnaqqas l-emissjonijiet mit-trasport bit-triq billi tiġi indirizzata l-kongestjoni tat-traffiku permezz ta' titjib fil-kwalità tas-servizz fit-trasport pubbliku, sistemi ta' trasport intelligenti u investiment f'infrastruttura ta' mobbiltà ratba.

Magħmul fi Brussell,

Għall-Kunsill

Il-President